

3 - 2026

Kreditor **Innsikt**

«Riktig retning. Lavere tempo.»

[Les mer](#)

I 3-2026

utgivelsen kan du lese om...

Nøkkeltall	3	Andel rentebærende kredittkortgjeld går ned	15
Tålmodighetens økonomi	4	Fotball-VM effekten?	16
Alt du trenger å vite om Kreditorbarometeret	5	Bedriftene demper vekstforventningene	21
Kreditorbarometeret: Pust i bakken eller ny normal?	6	Bedriftene pådrar seg større krav	22
Inkassokundene kan deles i tre grupper	10	Økende gap mellom bedrifter og privatpersoner	23
Sliterne er dårligst rustet til å håndtere inkassosak	11	Dyr strøm = økt inkassogjeld for bedriftene	23
«Somlerne» er sammensatt av en ny type personer	12	Ingen tydelig nedgang i konkurser og tvangsavviklinger samlet	24
Privatpersonene som gruppe har vist seg robuste	13	Tvangsavviklinger blåser opp 2026 tallene	24
Kredittkortinkasso avtar noe- fra et høyt nivå	14	Hvordan ser det ut for for bransjene?	25
Øker den samlede kredittkortgjelden?	15		

REDAKSJONEN
Analytiker
Ragnhild Thornes

Analysesjef
Alexander Tinholt

Direktør for bærekraft og
kommunikasjon
Melita Ringvold

RAPPORTDESIGN
Kreditors marked- og
kommunikasjonsavdeling

FORSIDEFOTO
Kilian Munch

KONTAKT OSS:
marked@kreditor.no

Nøkkeltall

Inkassosaker

-3%

Jan-august 2026 vs 2025
(tre mnd glidende snitt)
For bedrifter og privatpersoner

-33%

Jan-august 2026 vs 2019
(tre mnd glidende snitt)

Arbeidsledighet

2,1%

August 2026

2,2%

August 2019

Konkurser

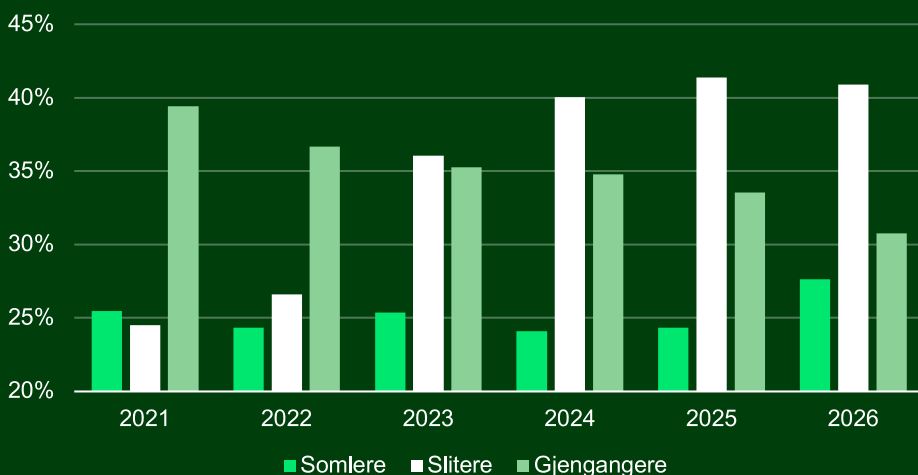
-2,1%

Jan-august 2026 vs 2025

-0,9%

Jan-august 2026 vs 2019

Flere havner i inkasso for første gang

← FLERE ÅR MED HØYE PRISER OG RENTER HAR ENDRET KUNDESAMMENSETNINGEN.

Andelen «slitere» har økt kraftig siden 2021 og er fortsatt klart størst, mens andelen «gjengangere» parallelt har falt.

Nå øker også «somler»-gruppen. Det kan tyde på at det økonomiske presset treffer bredere, og at flere husholdninger har så små marginer at én uforutsett utgift kan føre til inkasso.

Det kan også være et utslag at vi ser en endring i befolkningens betalingsvaner og at det er dårligere betalingsdisiplin og at folk har mindre oversikt og kontroll enn tidligere.

[Les mer](#)

Kilder: Kreditor, NAV, Brønnøysundregistrene - Konkursregistrene

Tålmodighetens økonomi

Analysesjef Alexander Tinholt.

Siden forrige utgave av Kreditor Innsikt har utviklingen i norsk økonomi i stor grad fulgt det sporet vi har pekt på gjennom det siste året. Den overordnede retningen er fortsatt positiv, men fremgangen skjer gradvis og med tydelige forskjeller mellom ulike grupper og næringer. Kreditorbarometeret peker fremdeles oppover på lengre sikt, men sommeren har også vist at veien videre neppe blir helt rettlinjert.

RENTEUTSIKTENE: HØYERE LENGER ENN MANGE HADDE FORVENTET

Ved inngangen til 2026 var forventningene i markedet preget av tro på flere rentekutt. Slik har det ikke blitt. Norges Bank hevet renten tidligere i år og valgte i august å holde styringsrenten uendret på 4,25 prosent, samtidig som de fortsatt åpner for nye renteøkninger dersom inflasjonen viser seg mer seiglivet enn ventet. For husholdninger og bedrifter betyr dette at perioden med høye finansieringskostnader kan vare lenger enn mange så for seg for bare noen måneder siden.

Samtidig er bildet nyansert. Inflasjonen har falt videre gjennom sommeren, men det betyr ikke at prisene faller. Kostnadsnivået som bygget seg opp gjennom dyrtiden består fortsatt, og mange husholdninger opplever fremdeles at store deler av lønnsveksten spises opp av høyere utgifter til mat, bolig og andre nødvendige varer og tjenester.

HUSHOLDNINGENE: ROBUSTE I SNITT, MEN TYDELIGE FORSKJELLER UNDER OVERFLATEN

Ser vi på privatpersoner samlet, fremstår økonomien fortsatt relativt robust. Antall nye inkassosaker er lavere enn for noen år siden, og den samlede utviklingen gir ikke grunnlag for å snakke om en bred forverring i husholdningenes økonomi. Arbeidsmarkedet holder seg også stabilt, og ungdomsledigheten har vist tegn til bedring gjennom året.

Det betyr likevel ikke at alle opplever situasjonen likt. Kredittkort skiller seg fortsatt ut som området vi følger aller tettest. Inkassotallene knyttet til kredittkortgjeld ligger betydelig høyere enn for annen forbruksgjeld, og utviklingen tyder på at enkelte grupper i større grad bruker kreditt som buffer i en strammere økonomisk hverdag. Samtidig ser vi stadig tydeligere forskjeller mellom dem

som håndterer økonomiske utfordringer midlertidig og dem som over lengre tid står i en mer presset situasjon.

BEDRIFTENE: KOSTNADSPRESSET HAR IKKE GITT SEG

For næringslivet er situasjonen mer krevende. Flere indikatorer peker mot stabilisering, men ikke mot noe tydelig oppsving. Inkassogjelden blant bedrifter ligger fortsatt på et høyt nivå, og utviklingen gjennom året viser at kostnadspresset fremdeles merkes godt i mange virksomheter. Særlig energirelaterte krav og finansieringskostnader bidrar til å utfordre lønnsomheten.

Konkursbildet illustrerer også dette. Antallet konkurser har vist tegn til stabilisering gjennom 2026, men de konkursene som faktisk skjer, omfatter ofte større selskaper og større verdier enn tidligere. Bygg og anlegg, eiendom og deler av varehandelen er fortsatt blant næringene som påvirkes sterkest av kombinasjonen av høye renter, svakere etterspørsel og økte kostnader.

TÅLMODIGHET BLIR NØKKELODET

Det samlede bildet er derfor i stor grad det samme som sist: Norsk økonomi beveger seg i riktig retning, men fremgangen er ujevn. Inflasjonen er lavere, men kostnadsnivået er fortsatt høyt. Arbeidsmarkedet er stabilt, men enkelte grupper er mer sårbare enn andre. Konkursnivåene ser bedre ut enn fryktet, men presset på næringslivet er langt fra borte.

Både husholdninger og bedrifter har vist imponerende tilpasningsevne gjennom de siste årene. Likevel tyder mye på at den siste delen av normaliseringen vil ta tid. Derfor er kanskje det viktigste budskapet denne gangen det samme som sist: Utviklingen går fremover, men tålmodighet vil fortsatt være en nødvendig egenskap i norsk økonomi gjennom tiden som kommer.

Alt du trenger å vite om Kreditorbarometeret

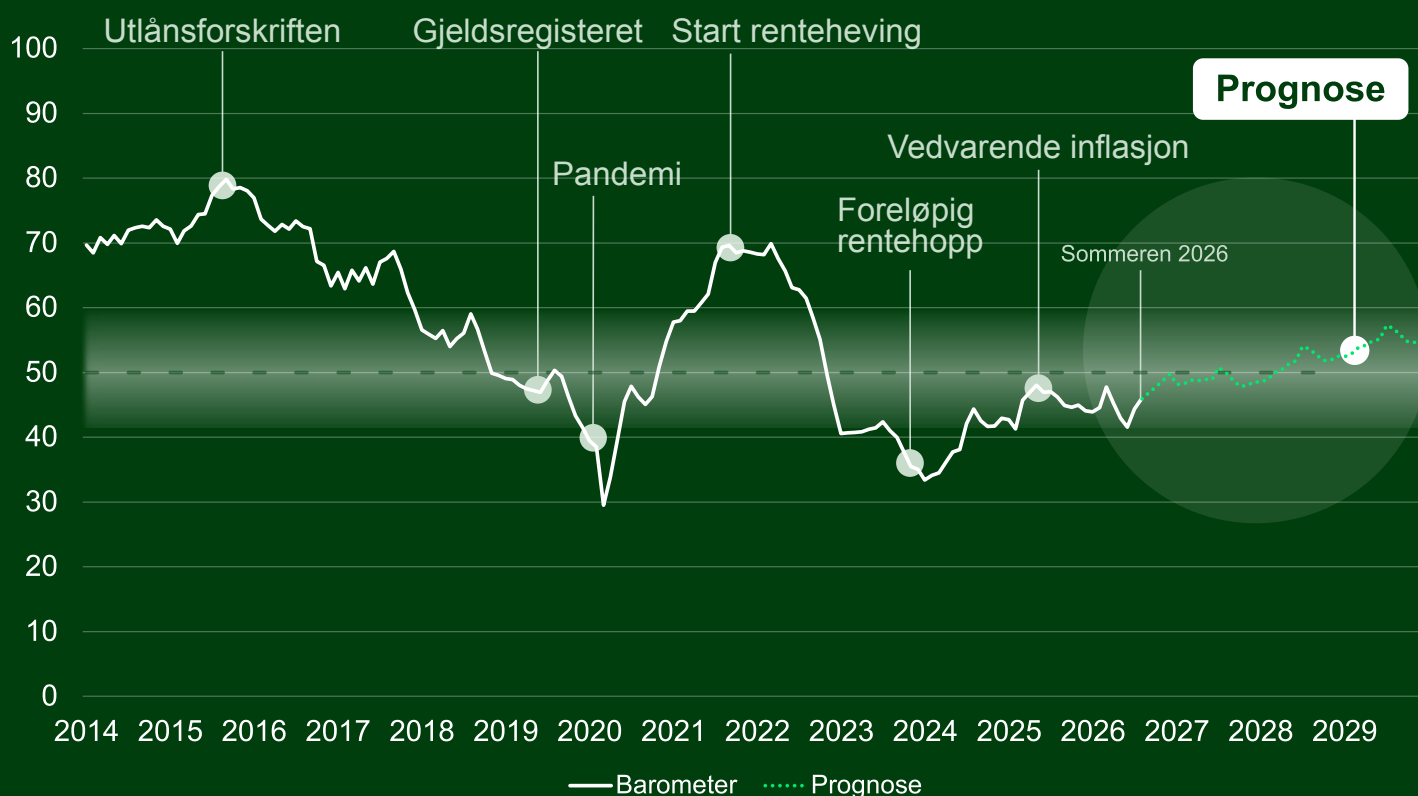
Kreditorbarometeret er en unik kombinasjon av makroøkonomiske variabler og våre interne inkassodata.

Med barometeret ønsker vi å illustrere hvordan husholdningenes økonomiske situasjon har vært historisk, hvordan den er i dag, og hvordan den vil se ut de neste årene. Kreditorbarometeret viser hele den økonomiske situasjonen og inkassoutviklingen er kun en del av dette. Vi har lagt vekt på variabler som påvirker privatpersonenes likviditet, slik som arbeidsledighet, inflasjon og gjeldsbelastning og kombinert disse med våre egne data om størrelsen på hovedstol og løsningsgraden på inkassosaker. Skalaen går fra 0 til 100, hvor 100 representerer maksimal likviditet, mens 0 representerer ingen likviditet. En nøytral likviditet anses som rundt 50, som er markert med den hvite forløpningen og den stiplede linjen. Barometeret går tilbake til januar 2014 og frem til desember 2027.

Med omlag 30% av inkassovolumet i Norge har vi et solid grunnlag for å analysere og forstå utviklingen i markedet. Denne betydelige andelen gir oss en unik innsikt i trender og endringer i betalingsatferden til privatpersoner og bedrifter.

Fire ganger i året lager vi rapporten «Kreditor Innsikt» som kombinerer nøkkeltall fra inkassoutviklingen med aktuelle makrotrender og problemstillinger. I tillegg har vi alltid et rykende ferskt Kreditorbarometer med prognose for den økonomiske utviklingen i årene fremover. Neste Kreditor Innsikt #4-2026 publiseres 08.12.26.

Kreditorbarometeret: Pust i bakken eller ny normal?

↑ Skalaen går fra 0 til 100, hvor 100 representerer maksimal likviditet, mens 0 representerer ingen likviditet. En nøytral likviditet anses som rundt 50. Denne linjen er markert med et hvitt område som strekker seg fra 40 til 60 på indeksen.

2014-2019

Fra 2014 til 2016 var det «gode» tider for husholdningene ettersom barometeret lå over normalen. I 2015 innførte Finansdepartementet forskriften som regulerer bankenes utlånspraksis for boliglån for å dempe gjeldsveksten. Fra 2016 kan man se et tydelig skifte med en nedadgående trend frem til pandemien. I 2017 kom det også retningslinjer for forbrukslån som senere ble en del av utlånsforskriften og i 2019 ble gjeldsregisteret lansert. I denne perioden ble det langt vanskeligere å refinansiere ved å ta opp mer gjeld.

2020-2023

Som det kommer tydelig frem i barometeret ble husholdningene økonomisk sett «reddet» av at pandemien kom i 2020. Det var få som forutså dette da pandemien

inntraff. Styringsrenta ble satt ned til null, regjeringen satte i gang støtteordninger og ikke minst fikk husholdningene svært begrenset konsummuligheter. Dette resulterte i historisk høye sparerater, og god likviditet for husholdningene. Mot slutten av 2021 satte Norges Bank opp styringsrenten for å redusere inflasjon ned mot målet på 2%. Fra 2021 har styringsrenten steget fra 0% til 4.5%. Mot slutten av 2021 ser man et tydelig skift i barometeret, med en forverring av husholdningenes likviditet

2024-2025

I 2024 ble det etter et relativt godt første halvår med positiv utvikling i husholdningenes likviditet, gradvis forverring. Likviditeten nærmet seg mer nøytral og den samlede usikrede gjelden økte i takt med økte utgifter. Lav

Analysesjef Alexander Tinholt og analytiker Ragnhild Thornes lager rapporten Kreditor Innsikt.

arbeidsledighet har bidratt til at husholdningene likevel har klart seg bedre enn forventet i denne perioden.

Første kvartal 2025 viste en moderat økning i antall nye inkassosaker samtidig som vi så en nedgang i ny inkassogjeld. Boliglån hadde en særlig positiv utvikling, og dette tydet på at vi muligens var over verste kneika. Utover andre og tredje kvartal har den positive trenden fortsatt, og både privatpersonene og også delvis bedriftene har hatt en god utvikling. Årets siste kvartal ble riktignok et lite steg tilbake, med spesielt utslag i forbruksgjeld.

Etter to rentekutt i løpet av 2025, har vi nå en styringsrente på 4%, som har gitt noe drahjelp til de med boliglån. Derimot har vi sett at for de som leier bolig er situasjonen blitt enda tøffere, og våre undersøkelser viser at de er blitt mindre robuste til å håndtere en uforutsett utgift slik som leieprisene og prisnivået forøvrig har utviklet seg. Vi ser at forskjeller har sementert seg, og at det for enkelte bedrifter og husholdninger har vært krevende å klare de økte utgiftene og rentenivået vi har sett de siste årene. De som allerede slet, har fått det verre, og disse har ofte pådratt seg inkasso.

2026-

Barometeret bedret seg ved inngangen til 2026, men falt utover våren, før det hentet seg noe inn igjen mot høsten. Første halvår 2026 har vært preget av geopolitisk uro og vedvarende høyt kostnadspress. Prisveksten avtok mot

sommeren, men har vært ujevn og fortsatt ligget over inflasjonsmålet. Norges Bank satte styringsrenten opp fra 4 til 4,25 prosent i mai.

Husholdningene har vist motstandskraft, men flere har samtidig havnet i inkasso for første gang. Kredittkortkravene har økt, særlig blant de yngre. For bedriftene har høye finansierings-, lønns- og energikostnader fortsatt å presse marginene. Forskjellen i inkassoutviklingen mellom bedrifter og privatpersoner har økt.

PROGNOSE

Ved tidligere anledninger har vi påpekt at risikoen i prognosene har vært på nedsiden, blant annet fordi vi har ment at inflasjonen ikke ville komme ned like raskt som Norges Bank har lagt til grunn. I sum fører dette til en svakere veksttakt i prognosen, og det vil ta noe lengre tid før vi er både på og over det nøytrale 50-nivået. Samtidig ser vi svært liten risiko for at den positive utviklingen skal stoppe eller reversere.

Basert på den oppdaterte prognosen vil tallene nærme seg 50 mot slutten av 2026. Det nøytrale nivået ventes passert kortvarig sommeren 2027, mens en mer varig utvikling over 50 først ventes fra våren 2028. Prognosen om gradvis bedret likviditet står seg, men dette blir en tålmodighetsprøve for både bedrifter og husholdninger i en god stund fremover.

Hvordan takler vi vedvarende økonomisk press?

 Finans Norge

12.08.26

Forventningsbarometeret

 OSLOMET

04.06.26

SIFO sitt referansebudsjett

 DN Dagens Næringsliv

30.06.26

Fortsatt høy hjemmelaget inflasjon?

 DN Dagens Næringsliv

02.09.26

Nordea spår rentehopp – og ingen kutt neste år

Etter flere år med høy prisvekst og økte renter har husholdningene tilpasset seg en økonomisk hverdag med mindre handlingsrom. Finans Norges forventningsbarometer viser at framtidstroen fortsatt er svak, og mange utsetter større kjøp, reduserer forbruket eller bruker oppsparte midler for å dekke løpende utgifter.

Presset skyldes ikke bare at prisene fortsatt stiger, men at det samlede kostnadsnivået har blitt varig høyere. SIFOs referansebudsjett viser at en småbarnsfamilie nå trenger rundt 38 500 kroner i måneden til nødvendig forbruk – 610 kroner mer enn i 2025 og om lag 15 prosent mer enn i 2022.

Samtidig er det lite som tyder på rask rentelindring. Med vedvarende inflasjon og utsikter til fortsatt høye renter må husholdningene belage seg på stramme prioriteringer også framover. De fleste håndterer presset gjennom nøkternhet og omstilling, men stadig flere har så små reserver at nye kostnadsøkninger raskt kan føre til betalingsproblemer.

Lavere inflasjon betyr ikke lavere priser

Selv om prisveksten har avtatt, har ikke prisene falt tilbake.

Siden juli 2021 har det samlede prisnivået økt med rundt 24 prosent, mens matvarene har blitt hele 35 prosent dyrere. Husholdningene må derfor fortsatt håndtere et betydelig høyere kostnadsnivå enn før dyrtiden.

Boliglånsrenten økt fra 1,75 til 5,29 prosent. For husholdninger med gjeld betyr dette vesentlig høyere faste utgifter og mindre penger til annet forbruk, sparing og uforutsette kostnader.

Lavere inflasjon gir dermed ikke nødvendigvis en rask bedring i privatøkonomien. Når både nødvendige varer og boutgifter blir liggende på et høyt nivå, vedvarer presset – og husholdninger med lavere inntekt, høy gjeld eller små økonomiske reserver er særlig utsatt.

Utvikling siden starten av dyrtiden (2021–2026)

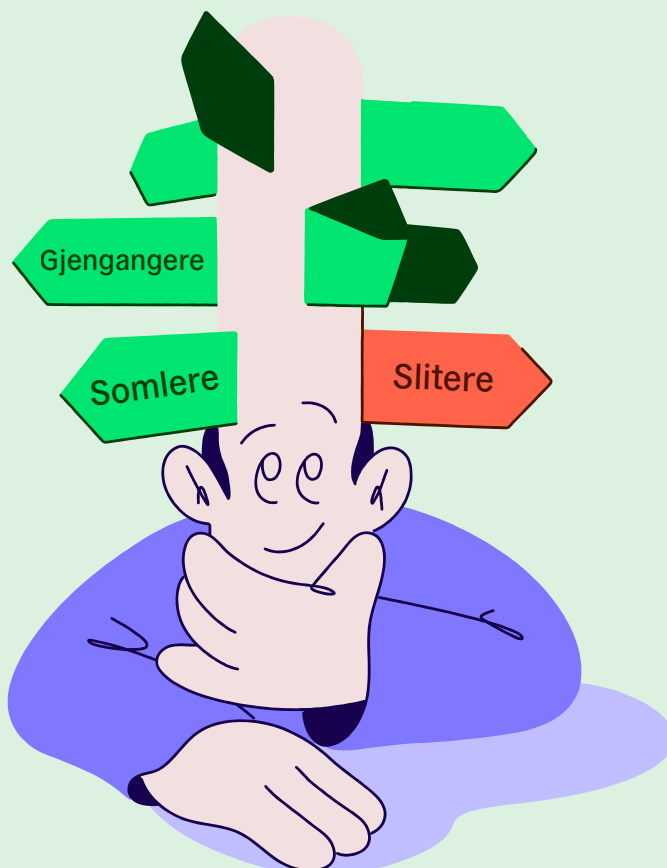
+35%
Matvarer

+24%
Samlet prisnivå (KPI)

+5,29%
Boliglånsrente
(1,75 % → 5,29 %)

Kilder: SSB, SSB Konumprisindeksen, utvikling fra juli 2021 til juli 2026

Inkasso- kundene kan deles i tre grupper

For å forstå de tre hovedgruppene av inkassokunder vi ser går igjen, bruker vi betegnelsene «gjengangere», «slitere» og «somlere».

«Gjengangere»:

Får ny sak innen 12 mnd.
etter at forrige sak er løst

«Slitere»:

Får ny sak *uten*
at forrige sak er løst

«Somlere»:

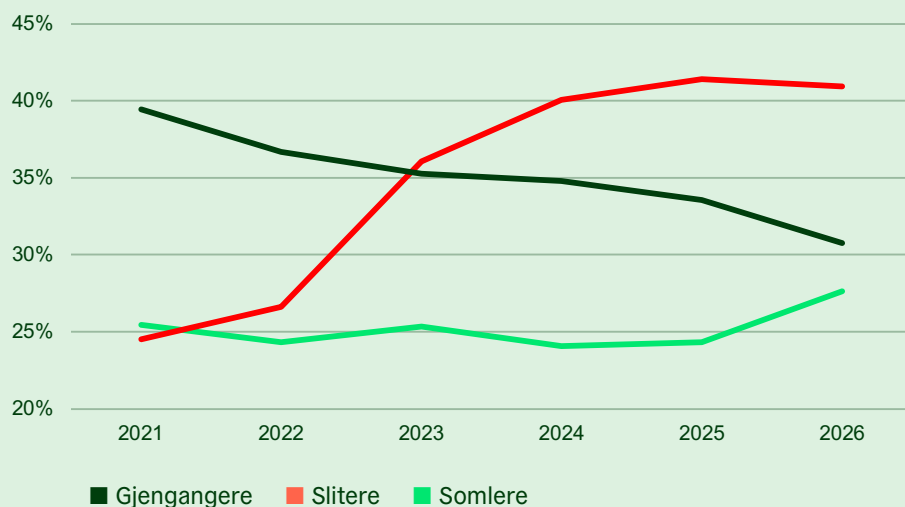
Har *ikke* sak fra før, eller *mer*
enn 12 mnd. siden forrige sak

↑ Gjengangerne er de som får en ny inkassosak innen 12 måneder etter at forrige sak er løst. Denne gruppen har utfordringer i økonomien, men klarer å gjøre opp for seg underveis. Imidlertid er de sårbare for endringer i kostnad- og rentenivå, og kan fort pådra seg inkasso igjen.

Sliterne er den mest sårbare gruppen. Disse klarer ikke å gjøre opp inkasso før de pådrar seg mer gjeld. Definisjonen på denne gruppen er at de pådrar seg ny inkassosak uten at forrige sak er løst. Vi ser at denne gruppen økte i takt med at det ble dyrtid. Denne gruppen omfatter typisk dem som ikke har et lønnsnivå som holder tritt med kostnadsutviklingen.

Somlerne er de som av tilfeldige årsaker pådrar seg inkasso fra tid til annen, uten at økonomien deres peker på sårbarheter. Disse har enten ingen sak fra før, eller det er over 12 måneder siden forrige sak.

Kundesammensetning i endring

← ■ «Gjengangere»:
Får ny sak innen 12 mnd.
etter at forrige sak er løst

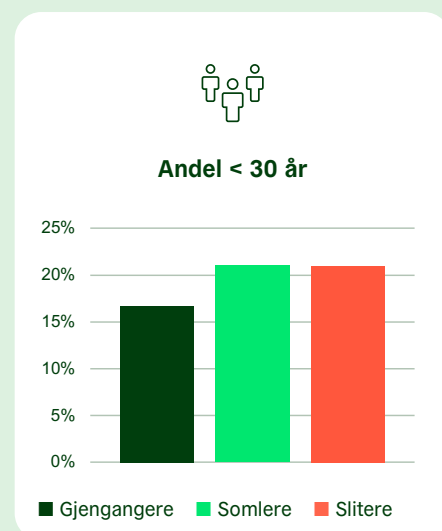
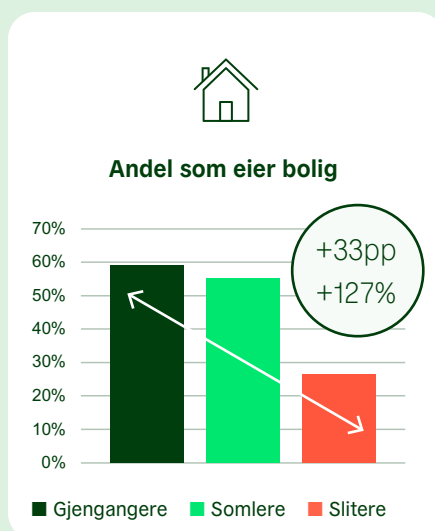
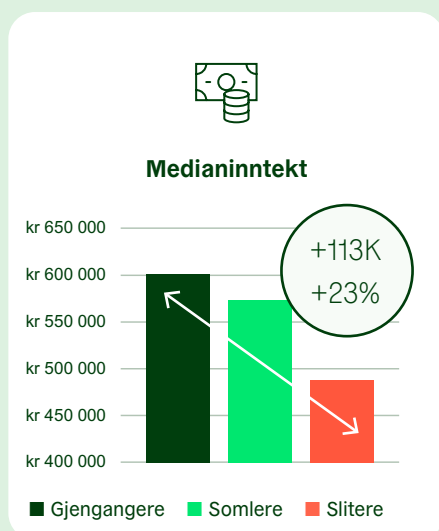
■ «Slitere»:
Får ny sak uten
at forrige sak er løst

■ «Somlere»:
Har ikke sak fra før, eller mer enn 12
mnd. siden forrige sak

↑ Sliterne utgjør nå den største kundegruppen, med en andel på rundt 41 prosent i 2026, mot om lag 25 prosent i 2021. Samtidig har andelen gjengangere falt fra rundt 39 til 31 prosent.

Andelen somlere har også økt det siste året, fra rundt 24 til 28 prosent. Dette tyder på at betalingsproblemer både blir mer langvarige for noen og samtidig treffer bredere enn før.

Sliterne er dårligst rustet til å håndtere inkassosak

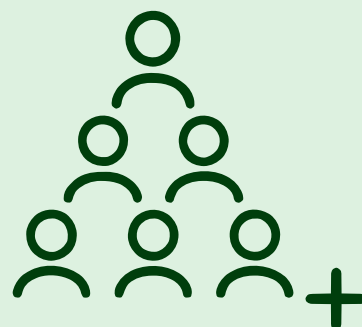

↑ Sliterne har de svakeste økonomiske forutsetningene for å håndtere en inkassosak. Medianinntekten er rundt 488 000 kroner, mot 601 000 kroner blant gjengangerne. Bare 26 prosent av sliterne eier bolig, sammenlignet med 59 prosent av gjengangerne.

Lavere inntekt og færre realiserbare verdier gir mindre økonomisk fleksibilitet. Når en ny sak kommer før den forrige er løst, øker risikoen for at betalingsproblemene blir varige.

Kilde: Kredinor

«Somlerne» er sammensatt av en ny type personer

«Somlerne» i 2026 fremstår mer etablerte enn året før, både med tanke på inntekt og andel som eier egen bolig.

2025

462 564 kr

Medianinntekt

2025

38,6 %

Eier bolig

2026

573 387 kr

Medianinntekt

2026

55,3 %

Eier bolig

ENDRING**+110 823 kr**

Medianinntekt

ENDRING**+16,7 %**

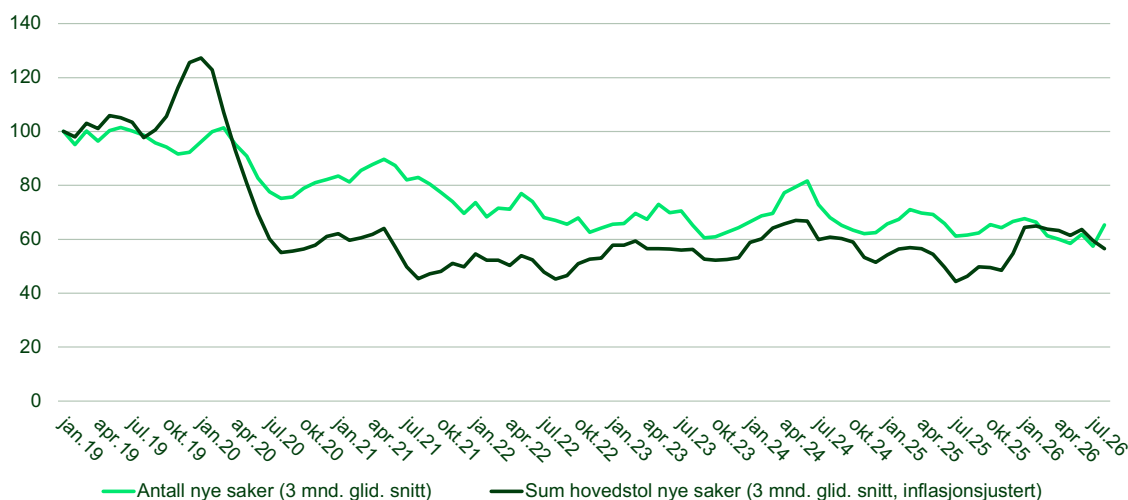
Eier bolig

← Medianinntekten har økt fra rundt 463 000 til 573 000 kroner, mens boligeierandelen har steget fra 38,6 til 55,3 prosent. Dette er en relativt stor endring på kort tid.

Utviklingen tyder på at inkasso i større grad treffer personer som normalt forbindes med stabil økonomi. Det understøtter bildet av at det høye kostnadsnivået også kan skape midlertidige betalingsproblemer for husholdninger som tidligere har klart seg godt. Kostnadspresset treffer flere «gjennomsnittlige husholdninger» nå, og disse dukker opp som nye kunder i våre statistikker.

Privatpersonene som gruppe har vist seg robuste

Indeks: jan. 2019 = 100

Utviklingen i 2026
vs. 2025

-6%

Antall nye
inkassosaker

+19%

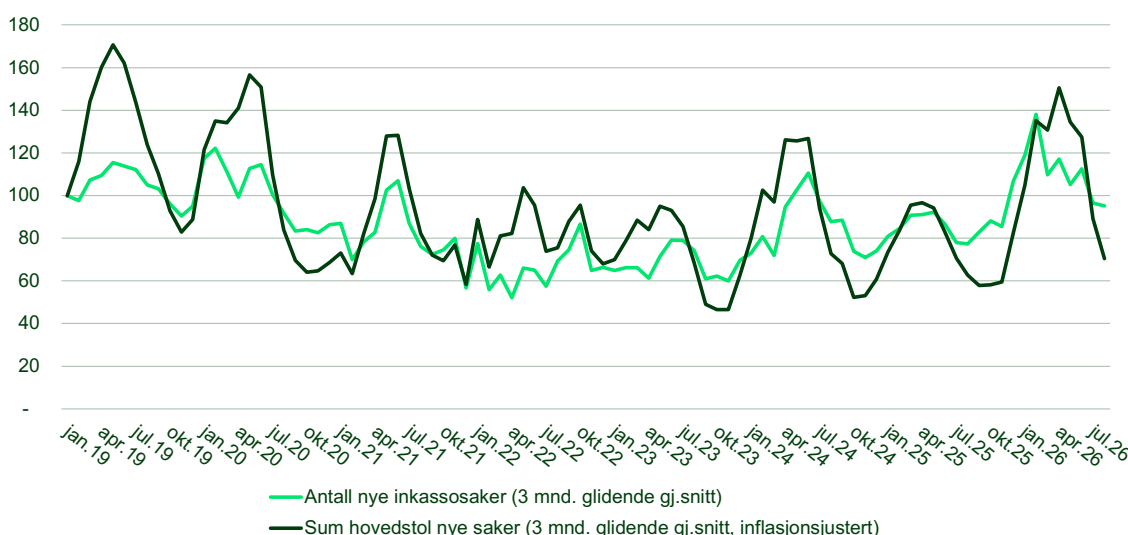
Sum ny gjeld

↑ Antallet nye inkassosaker blant privatpersoner er hittil i 2026 seks prosent lavere enn året før. Samtidig har summen av ny gjeld økt med 19 prosent.

Det kommer dermed færre saker, men kravene er større. Husholdningene har samlet sett unngått en bred inkassobølge, men høyere kravbeløp viser at konsekvensene kan være mer alvorlige for dem som først får betalingsproblemer.

Strøminkasso viser sesongsvingningene

Indeks: jan. 2019 = 100

+31%

Antall nye
inkassosaker

+43%

Sum ny gjeld

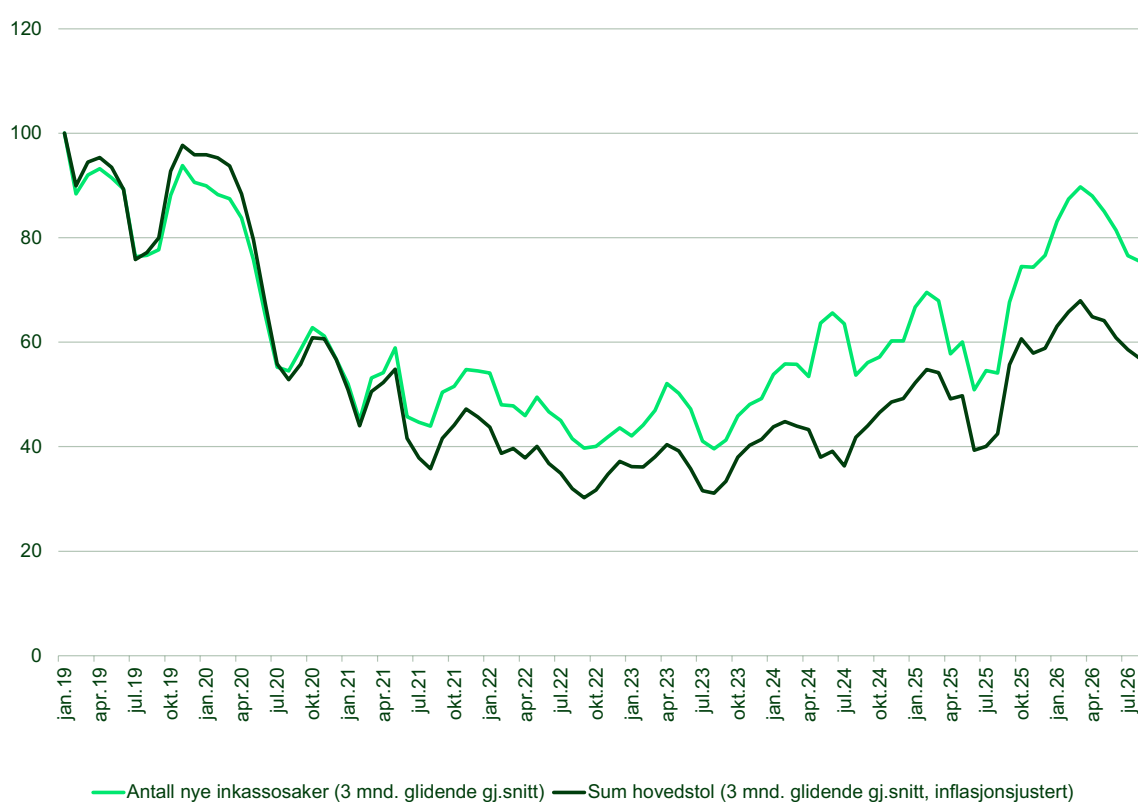
↑ Strøminkasso følger et tydelig sesongmønster. Høyt forbruk om vinteren gir normalt flere og større saker noen måneder senere, før nivået faller gjennom sommeren og høsten.

I 2026 ligger utviklingen likevel høyere enn året før. Antallet nye saker har økt med 31 prosent, mens den inflasjonsjusterte gjelden har økt med 43 prosent. Økningen i gjeld er sterkere enn veksten i saker, noe som viser at det gjennomsnittlige strømkravet har blitt større. Strømregningen er dermed fortsatt en betydelig belastning for husholdninger med små økonomiske reserver.

Kilde: Kredinor

Kredittkortinkasso avtar noe- fra et høyt nivå

Indeks: jan. 2019 = 100

Utviklingen i 2026
vs. 2025

+38%

Antall nye
inkassosaker

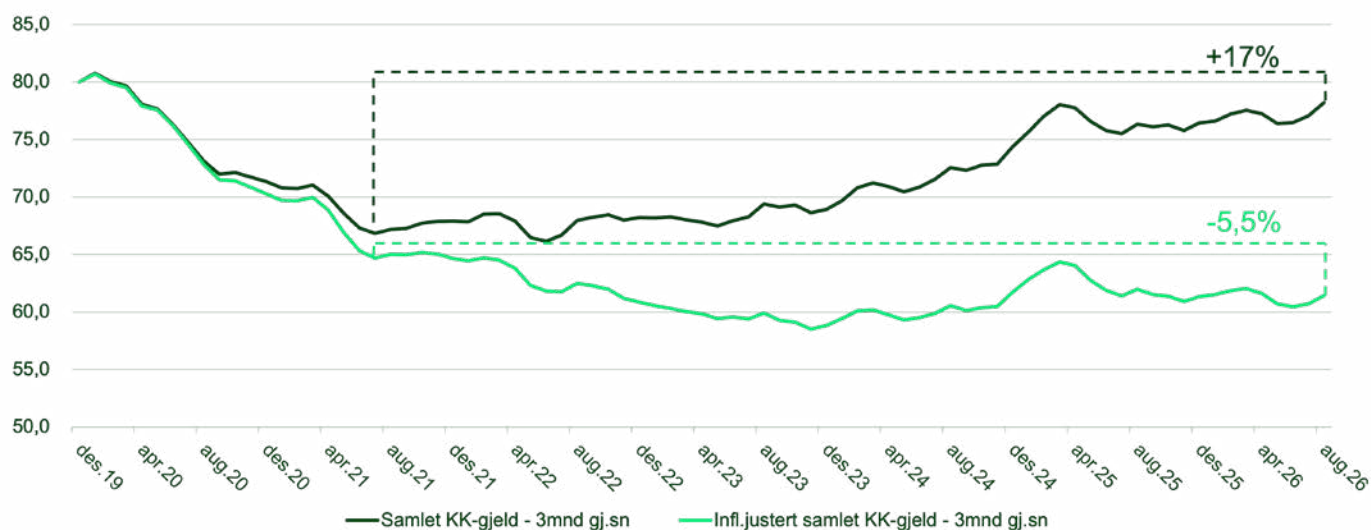
+31%

Sum ny gjeld

↑ Etter en kraftig oppgang fra høsten 2025 har kredittkortinkasso avtatt de siste månedene. Det kan være et tidlig tegn på at den sterkeste veksten har stoppet opp.

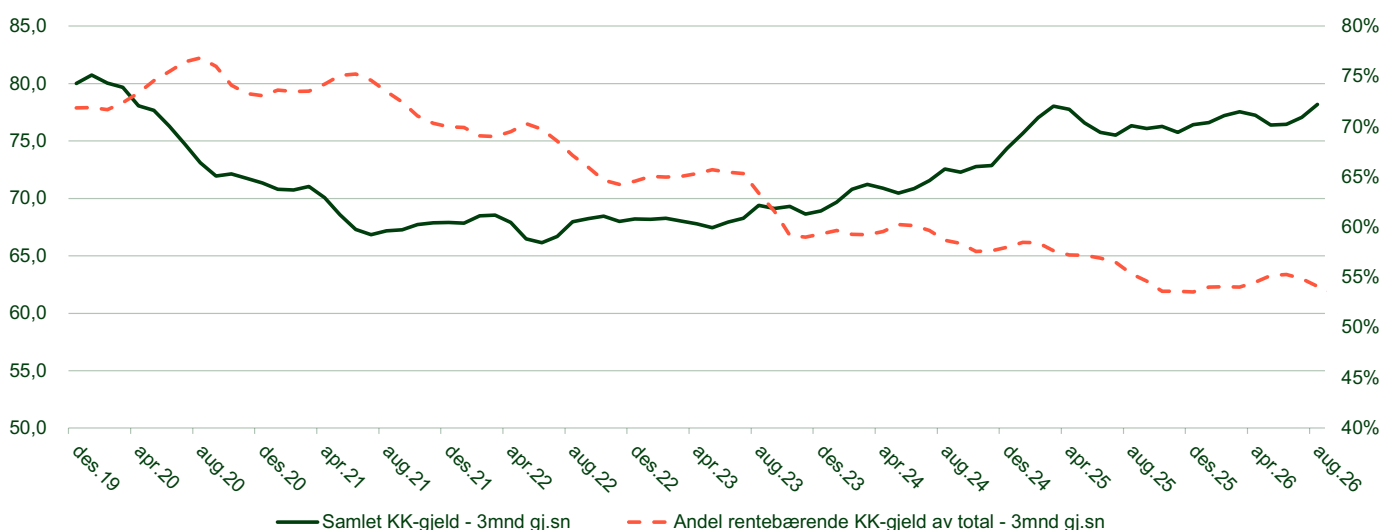
Nivået er likevel fortsatt høyt. Hittil i 2026 er antallet nye saker 38 prosent høyere enn året før, mens den inflasjonsjusterte gjelden har økt med 31 prosent. Kredittkort skiller seg dermed tydelig fra den samlede utviklingen for privatpersoner. Når løpende utgifter i økende grad finansieres med kreditt, kan betalingsproblemer oppstå raskt dersom inntekten ikke øker tilsvarende.

Øker den samlede kredittkortgjelden?

↑ Den nominelle kredittkortgjelden har økt, men en betydelig del av veksten kan forklares av prisstigningen. Fra august 2021 til august i år har den nominelle gjelden økt med rundt 17 prosent, mens den inflasjonsjusterte gjelden faktisk har gått ned med om lag 5,5 prosent. Det betyr at husholdningene samlet sett ikke har bygget opp vesentlig mer kredittkortgjeld i reelle kroner. Utfordringen er snarere at misligholdet øker i enkelte grupper. Et relativt stabilt totalnivå kan derfor eksistere samtidig med store betalingsproblemer blant de mest pressede husholdningene.

Andel rentebærende kredittkortgjeld går ned

↑ Andelen kredittkortgjeld som er rentebærende, har falt betydelig og utgjør nå rundt 52 prosent av totalen. For fire år siden var andelen over 70 prosent. Dette er isolert sett positivt, fordi en mindre del av gjelden blir stående over tid og påløper høye renter. Utviklingen viser samtidig at veksten i samlet kredittkortgjeld i større grad kommer fra ikke-rentebærende bruk. Kredittkortet brukes mer som betalingsmiddel og kortsiktig finansiering. Det reduserer risikoen for mange, men kan også være et tidlig tegn på økt avhengighet av kreditt for å få månedsøkonomien til å gå opp.

Kilde: Gjeldsregisteret

Fotball-VM effekten?

Mnd til mnd %- vis endring i ikke-rentebærende kredittkortgjeld

↑ Juni 2026 bryter med det vanlige sesongmønsteret. I årene 2022–2025 falt den ikke-rentebærende kredittkortgjelden i gjennomsnitt fra mai til juni. I 2026 økte den derimot med 3,3 prosent.

Fotball-VM kan ha bidratt gjennom økt forbruk på servering, reiser og arrangementer. Det er likevel vanskelig å skille denne effekten fra vanlig feriebruk. Tallene illustrerer først og fremst hvor raskt store arrangementer og sesongbasert forbruk kan påvirke husholdningenes kortsiktige kredittbruk.

Nordmenn tror mer på egen lommebok enn på norsk økonomi

Etter flere år med høy inflasjon, renteøkninger og økonomisk usikkerhet kunne man forventet at framtidstroen blant norske husholdninger var på bunn. Men årets tredje kvartalsmåling fra Finans Norges Forventningsbarometer tegner et mer nyansert bilde.

Tom Staavi, kommunikasjonsdirektør i Finans Norge. Foto: CF-Wesenberg.

Selv om hovedindikatoren fortsatt er negativ, er troen på egen økonomi svakt positiv. For Tom Staavi, kommunikasjonsdirektør i Finans Norge, er det et tegn på at norske husholdninger i stor grad har tilpasset seg en ny økonomisk hverdag.

– Det viktigste signalet i målingen er at norske husholdninger i stort sett har tæring etter næring, sier han.

HAR KOMMET SEG GJENNOM EN ØKONOMISK STRESSTEST

De siste årene har vært krevende for mange familier. Prisene har økt kraftig, rentene har steget raskt, og husholdningene

har måttet justere både forbruk og prioriteringer.

Staavi beskriver perioden siden 2021 som en av de største belastningene privatøkonomien har vært gjennom på lang tid.

– Vi har vært gjennom den ultimate stresstesten for privatøkonomien. Nær sagt alt har blitt dyrere, samtidig som rentene har økt betydelig.

Likevel peker han på flere tegn til at husholdningene har håndtert situasjonen bedre enn mange fryktet.

– Tapstallene i bankene har ligget stabilt svært lavt, og våre medlemmer rapporterer små endringer i antall lån med avdragsfrihet. Sammen med gode lønnsoppgjør i perioden tyder dette på at norske husholdninger har tilpasset seg klokt til de endrede økonomiske forholdene.

TRYGGE PÅ EGEN ØKONOMI

Et av de mest interessante funnene i dette kvartalets måling er forskjellen mellom synet på egen økonomi og synet på norsk økonomi som helhet.

Mens mange fortsatt er pessimistiske på vegne av landet, er vurderingen av egen økonomi langt mer positiv.

– Selv om mange fortsatt er usikre på den økonomiske utviklingen internasjonalt, ser vi at folk flest opplever sin egen økonomiske situasjon som relativt trygg. Det bidrar til at fremtidstroen holder seg oppe.

Ifølge Staavi er dette heller ikke et nytt fenomen.

– Det er vanlig at man har større tro på egen økonomi enn på landets økonomi. Jeg tror det henger sammen med at de fleste opplever jobbsikkerhet, samtidig som det er stor usikkerhet knyttet til internasjonale forhold som påvirker norsk økonomi i stort.

VELGER SPARING FREMFOR FORBRUK

Forventningsbarometeret viser også at stadig flere ønsker å bruke eventuelle økonomiske forbedringer på sparing og nedbetaling av lån fremfor økt forbruk.

Det mener Staavi sier mye om hvordan norske husholdninger tenker i dag.

– Dette er en trend vi har sett lenge. Det forteller meg at summen av det norske folk er ganske klokt. Vi ønsker å ha en buffer for å møte utfordringer lenger ned i løypa.

Etter flere år med høyere renter og økte levekostnader ser det ut til at økonomisk trygghet har fått en mer sentral plass i husholdningenes prioriteringer.

UTDANNING SKAPER STØRRE FORSKJELLER

Selv om mange har funnet seg til rette i en ny økonomisk virkelighet, er ikke optimismen likt fordelt.

Staavi peker på at det tydeligste skillet i kvartalets måling handler om utdanningsnivå.

– Der vi finner det største spriket i svarene nå, er når vi bryter ned på utdanningsnivå. Man er mer positiv jo lengre utdanning man har.

Han understreker samtidig at dette er en relativt ny utvikling.

– Det gjør den også litt vanskelig å tolke. Men det er absolutt noe det blir interessant å følge videre.

NORSK ØKONOMI ER TETT KNYTTET TIL EUROPA

Når Staavi ser fremover, mener han utviklingen i norske husholdningers økonomi i stor grad vil avhenge av hvordan det går med norsk næringsliv og norsk økonomi generelt.

– Norske husholdningers ve og vel avgjøres i stor grad av hvordan det går med AS Norge.

Han mener derfor at virksomheter og beslutningstakere bør være særlig opptatt av Norges forhold til Europa.

– For norsk økonomi, og derfor også husholdningenes økonomi, er det neppe noen politisk aktivitet som nå er viktigere enn å hegne om EØS-avtalen og oppfylle våre forpliktelser. Norge er avhengig av Europa som eksportmarked, men også av samarbeidet innen sikkerhet, beredskap, klima og økonomi.

FREMTIDSTRO MED BAKKEKONTAKT

Dette kvartalets måling fra Forventningsbarometeret tegner et bilde av husholdninger som fortsatt er forsiktige, men som i større grad opplever kontroll over egen økonomi enn de gjorde for få år siden.

Usikkerheten rundt norsk og internasjonal økonomi er fortsatt til stede, men den ser ikke ut til å ha svekket troen på egen evne til å håndtere hverdagen.

– Slik sett kan man ønske seg en større bevissthet i befolkningen om vårt forhold til EU og EØS-avtalen, både når det gjelder forpliktelser og muligheter, sier Staavi.

For norske husholdninger ser hovedbudskapet ut til å være klart: Etter noen krevende år er ikke optimismen tilbake for fullt, men mange opplever at de igjen har et fast grep om egen økonomi.

Kreditor Arena

Vil du høre mer om hva årets Forventningsbarometer forteller om norske husholdningers økonomi og fremtidstro, kan du møte Tom Staavi på Kreditor Arena 28.-29. oktober.

Les mer om programmet og meld deg på her. <https://www.kreditor.no/events/velkommen-til-kreditor-arena-2026/>

Hvor dårlig står det egentlig til med nordmenns økonomi?

Matprisene har økt, rentene har bitt seg fast, og mange kjenner at pengene ikke strekker like langt som før. Men hvor dårlig står det egentlig til med norske husholdninger? Ifølge Lasse Eika, forsker i Statistisk sentralbyrå (SSB), er bildet mer sammensatt enn inntrykket av dyrtid kan tyde på.

Lasse Eika, forsker i Statistisk sentralbyrå (SSB).

Norske husholdninger har over tid blitt rikere. Samtidig har de siste årene gitt mange mindre økonomisk handlingsrom. Bak gjennomsnittstallene finnes det store forskjeller i hvordan husholdningenes økonomi utvikler seg.

FRA NULLRENTE TIL DYRTID

For å forstå hvorfor mange opplever økonomien som strammere nå, må vi se på den uvanlige perioden vi har lagt bak oss.

Under pandemien var rentene svært lave, samtidig som mange av de vanlige mulighetene til å bruke penger ble begrenset. Deretter kom høy inflasjon, høyere renter og et mer normalt forbruksliv tilbake.

– Man kommer ut av en spesiell situasjon, som også påvirker hvordan man oppfatter seg selv sammenlignet med andre. Å ikke ha råd til ferie kan oppleves annerledes når ingen andre reiser, enn når samfunnet er tilbake til normalen, sier Eika.

I et lengre perspektiv har realinntektene økt mye gjennom mange tiår, før veksten flatet mer ut etter 2014. De siste årene har samtidig høyere renter raskt endret hverdagsøkonomien for mange boligeiere.

– Mange husholdninger har mye gjeld, men de aller fleste med høy gjeld har middels eller høy inntekt. Levekårsproblemene er typisk størst blant dem som leier bolig og har lite gjeld. Vi finner imidlertid at økningen i levekårsproblemer har skjedd blant boligeiere. Det henger blant annet sammen med de økte rentekostnadene, sier Eika.

GJENNOMSNIETTET FORTELLER IKKE HELE HISTORIEN

Hvor godt eller dårlig det står til med norske husholdninger, avhenger også av hvilke tall vi ser på. Gjennomsnittlig inntektsvekst sier mye om utviklingen samlet, men mindre om hvem som får bedre råd og hvem som faller bak.

– Det sier lite om for eksempel fattigdom og levekårsproblemer som man kan være opptatt av. Derfor er det viktig å se på hvordan utviklingen fordeler seg, og ikke bare på gjennomsnittet, sier Eika.

Enkelte grupper er mer økonomisk utsatt enn andre, blant annet familier med mange barn, personer med lav utdanning, innvandrere med kort botid og enslige forsørgere.

– Inflasjonen treffer ikke nødvendigvis alle husholdninger likt. Vi har blant annet sett på det som kalles «cheapflation», der prisene på rimelige matvarer har økt mer enn på andre matvarer, sier Eika.

DEN USYNLIGE GEVINSTEN

Inflasjonen har også en mindre synlig side for husholdninger med lån. Når priser og nominelle inntekter stiger, blir gjelden mindre verdt i realverdi.

– Hvis du betjener rentene dine, vil du ha samme nominelle gjeld. Men lønnen stiger nominelt, ikke sant? Da blir det lettere å betjene gjelden. Det er en inntekt som du kanskje ikke skjønner at du får. En million kroner i gjeld er fortsatt

en million på papiret. Men dersom lønnen stiger, blir lånet gradvis mindre i forhold til inntekten, forklarer Eika.

Om låntagerne betjener høye renter og avdrag, samtidig som realverdien på lånet synker vesentlig på grunn av høy pris- og inntektsvekst, kan det forstås som høy sparing: Forholdsvis mye av husholdets inntekt brukes på låneutgifter mens realverdien av lånet reduseres forholdsvis mye. Den høye sparingen kan imidlertid oppleves problematisk på kort sikt, særlig for husholdninger med begrenset likviditet.

– Økte rentekostnader er veldig synlig, mens gevinsten er lite synlig i hverdagsøkonomien, sier Eika.

NÅR USIKKERHETEN PÅVIRKER LOMMEBOKEN

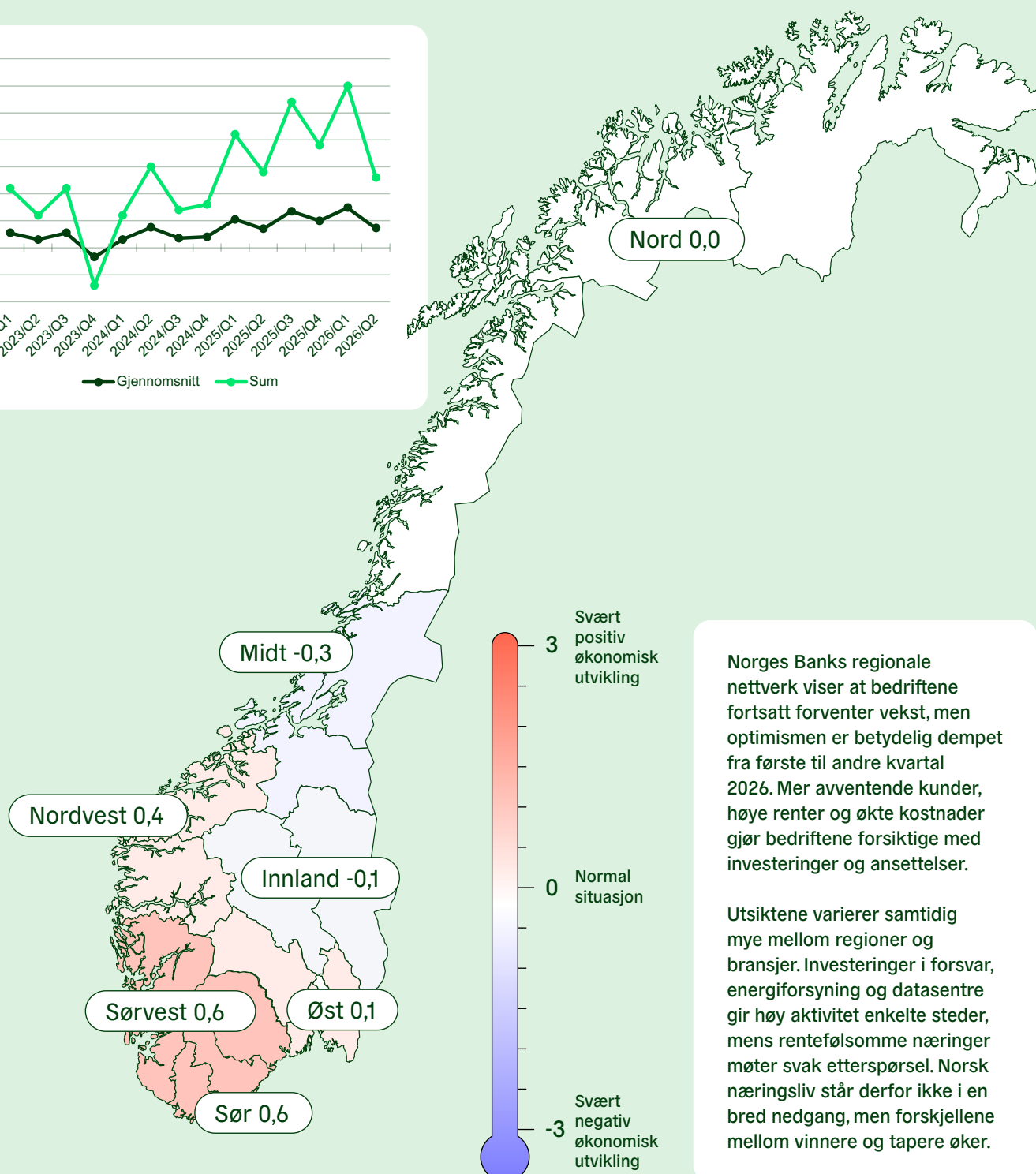
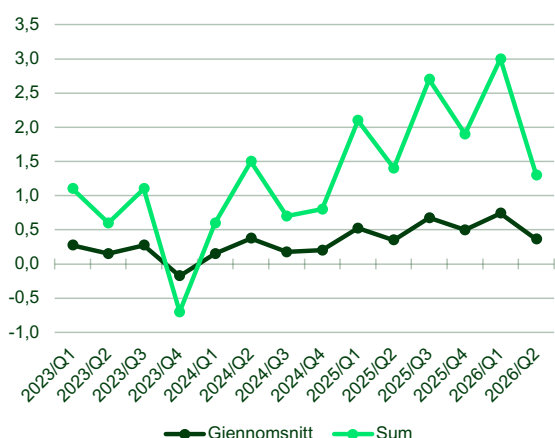
Opplevelsen av egen økonomi påvirker også hvordan vi bruker pengene våre.

– Hvis man føler på økonomisk usikkerhet, er det også en grunn til å spare mer. De synlige utgiftene merkes med en gang, mens forbedringer som skjer gradvis, er vanskeligere å få øye på, sier Eika.

Samtidig er det ofte de synlige endringene i økonomien vi legger best merke til. Høyere boliglånsrenter, dyrere mat og høyere regninger merkes direkte. Gevinster som lavere realverdi på gjelden skjer derimot gradvis, og er mer krevende å fange opp. Det synes ikke på bankkontoen.

– Det kan bidra til å forklare hvorfor følelsen av å ha fått dårligere råd ikke alltid samsvarer med utviklingen på makrotallene. Det betyr likevel ikke at den økonomiske usikkerheten handler om psykologi alene. For noen husholdninger er presset høyst reelt. Bildet av nordmenns økonomi er derfor vanskelig å oppsummere med enkle tall. Skal vi forstå hvordan det faktisk står til, må vi se bak gjennomsnittet, og finne ut hvem som har fått mindre å rutte med, og hvem som har fått bedre råd, og hvilke grupper som er mest økonomisk utsatt, avslutter Eika.

Bedriftene demper vekstforventningene

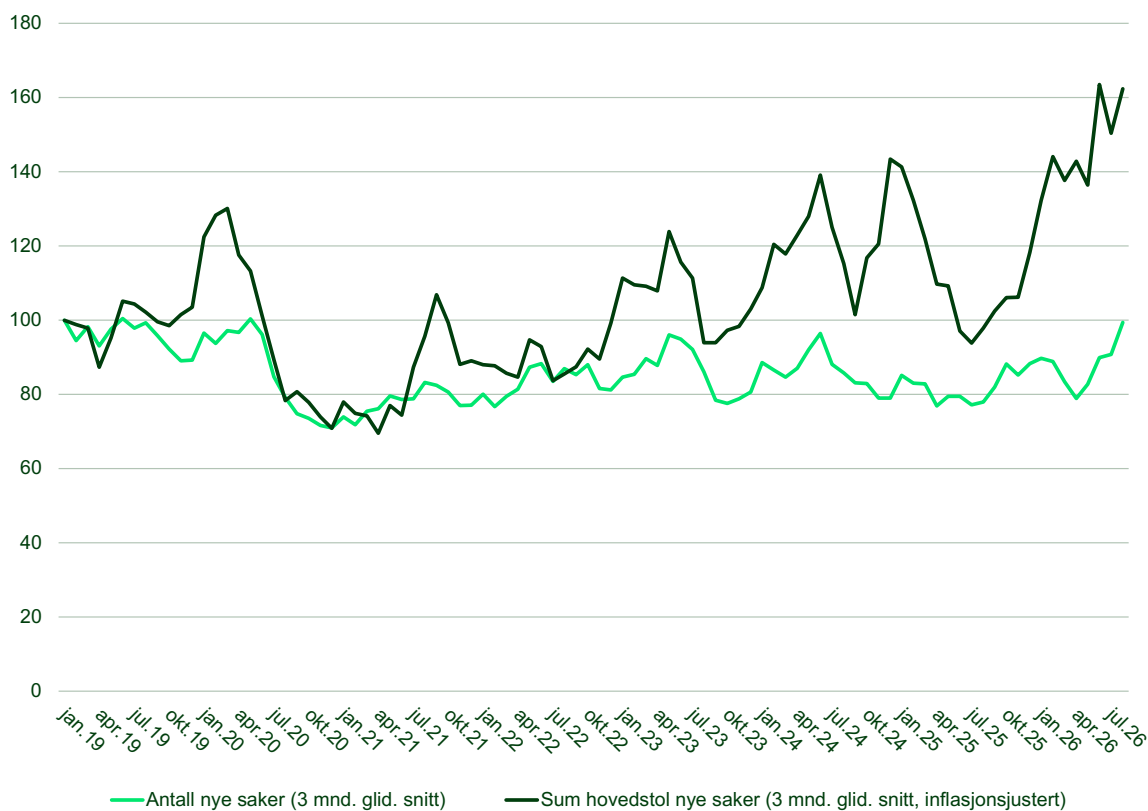
Norges Banks regionale nettverk viser at bedriftene fortsatt forventer vekst, men optimismen er betydelig dempet fra første til andre kvartal 2026. Mer avventende kunder, høye renter og økte kostnader gjør bedriftene forsiktige med investeringer og ansettelser.

Utsiktene varierer samtidig mye mellom regioner og bransjer. Investeringer i forsvar, energiforsyning og datasentre gir høy aktivitet enkelte steder, mens rentefølsomme næringer møter svak etterspørsel. Norsk næringsliv står derfor ikke i en bred nedgang, men forskjellene mellom vinnere og tapere øker.

Kilde: Norges Bank – Regionalt nettverk 2023 Q1 – 2026 Q2

Bedriftene pådrar seg større krav

Indeks: jan. 2019 = 100

Utviklingen i 2026
vs. 2025

+10%

Antall nye
inkassosaker

+29%

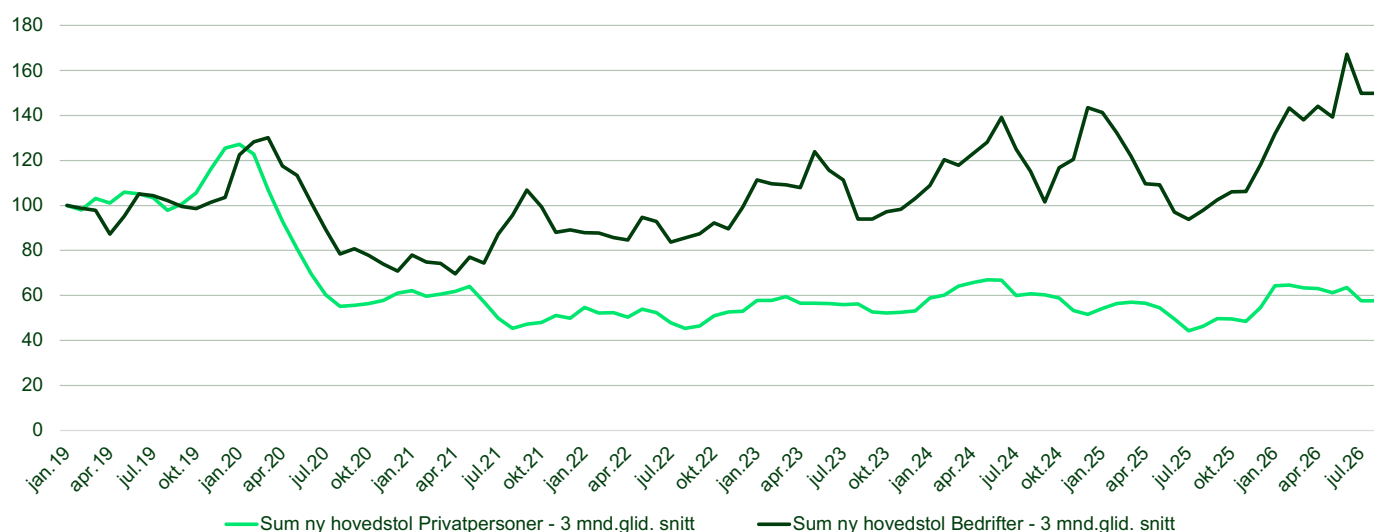
Sum ny gjeld

↑ Hittil i 2026 har antallet nye inkassosaker mot bedrifter økt med ti prosent, mens den inflasjonsjusterte gjelden har økt med 29 prosent. Kravene vokser dermed langt raskere enn antallet saker.

Dette innebærer at det gjennomsnittlige kravet har blitt rundt 17 prosent større. Bedriftene bruker ofte lengre tid enn husholdningene på å tilpasse kostnadsnivå, bemanning og kapasitet. Når marginene først er brukt opp, kan betalingsproblemene derfor bli både større og mer alvorlige.

Økende gap mellom bedrifter og privatpersoner

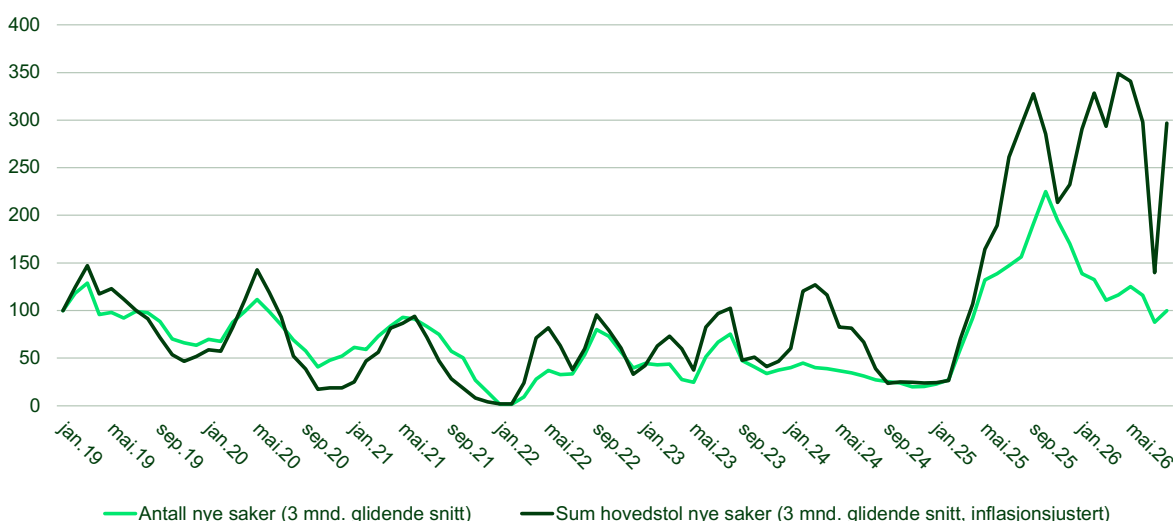
Indeks: jan. 2019 = 100

↑ Utviklingen i ny inkassogjeld viser et stadig tydeligere skille. Ved utgangen av perioden ligger indeksen for bedriftene rundt 150, mens privatpersonene ligger under 60. Inkassogjelden blant bedrifter er dermed på et nivå som er mer enn dobbelt så høyt som for privatpersoner, målt mot utgangspunktet i 2019. Forskjellen viser at privatpersonene har klart å tilpasse seg raskere. Bedriftene møter derimot både høyere kostnader, dyrere finansiering og svakere etterspørsel. Dersom utviklingen vedvarer, øker risikoen for at betalingsproblemene sprer seg videre til leverandører, ansatte og lokalsamfunn.

Strømprisene treffer bedriftene hardt

Indeks: jan. 2019 = 100

Utviklingen i 2026
vs. 2025

+19%

Antall nye
inkassosaker

+105%

Sum ny gjeld

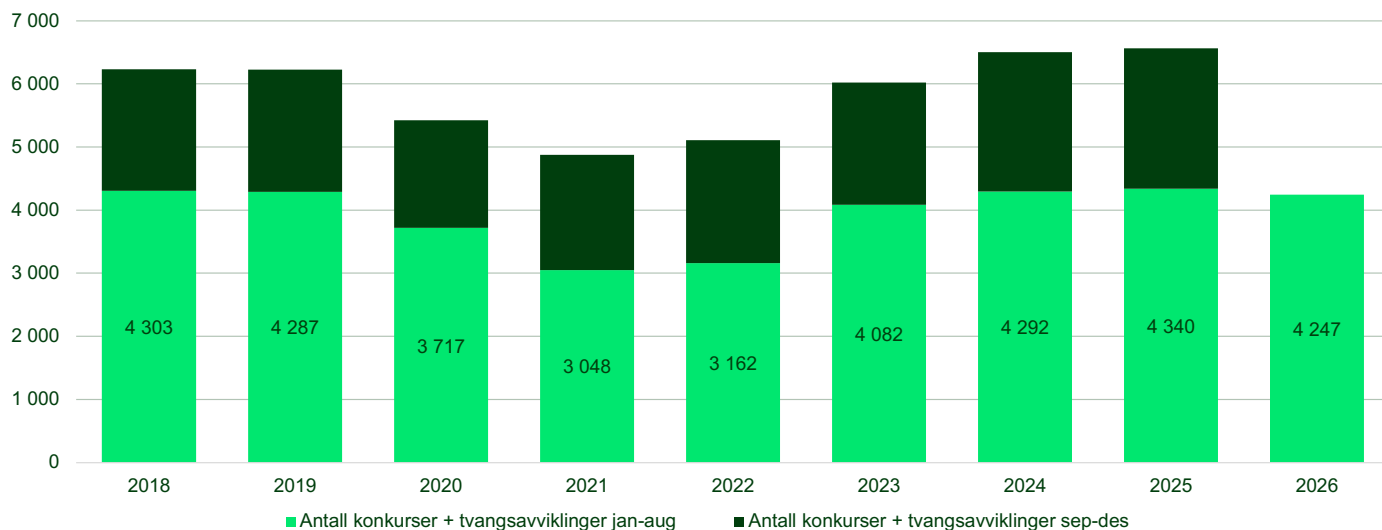
↑ Antallet nye energisaker mot bedrifter har økt med 19 prosent, mens den inflasjonsjusterte gjelden har økt med hele 105 prosent. Problemet er derfor først og fremst at regningene har blitt større, ikke at langt flere bedrifter mottar krav. Denne fremstillingen gjelder kun strøm, og ikke nettleie som har en mer stabil utvikling.

Bedriftene har ikke den samme forutsigbarheten i strømprisen som husholdningene. Høye og ustabile kraftpriser rammer særlig energiintensive virksomheter og bedrifter med små marginer. For disse kan én stor strømrkning være nok til å skape akutte likviditetsproblemer.

Kilde: Kreditor

Ingen tydelig nedgang i konkurser og tvangsavviklinger samlet

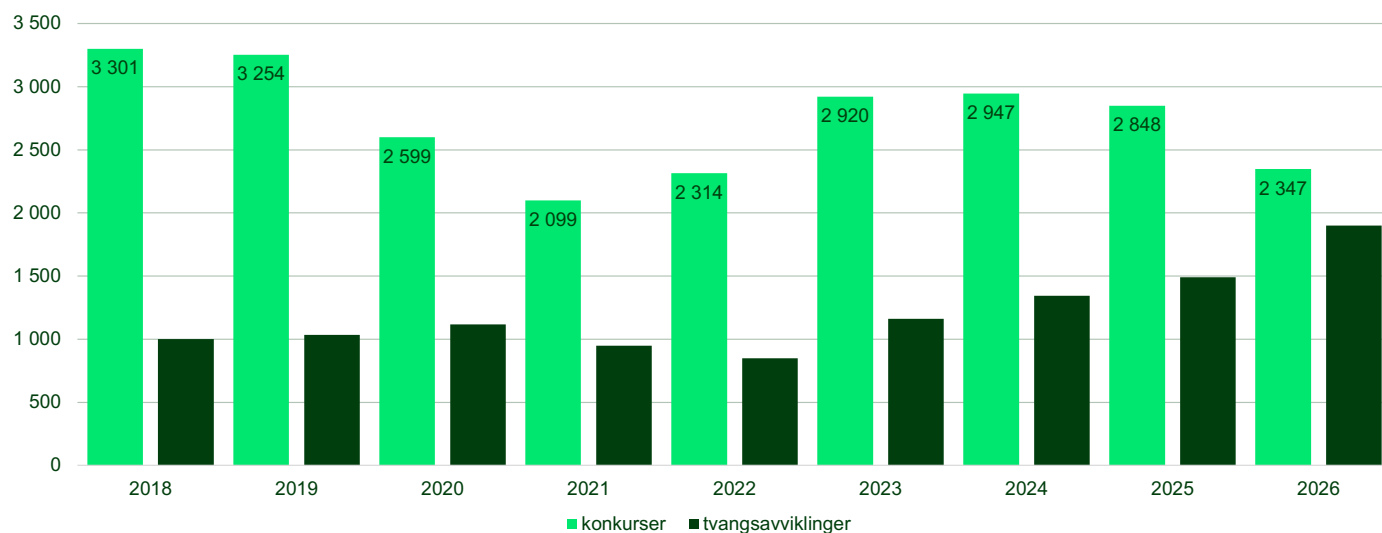
Antall tvangsavviklinger og konkurser

↑ I årets første rapport så det ut til at konkurser og tvangsavviklinger var på vei ned. Sommermånedene har imidlertid hentet inn mye av forskjellen. Fra januar til august er det registrert 4 247 konkurser og tvangsavviklinger – bare rundt to prosent færre enn i 2025. Nivået er dermed fortsatt nær rekordårene 2024 og 2025. Det er for tidlig å konkludere med at konkurstoppen er passert. Utviklingen gjennom resten av året vil avhenge av rentene, etterspørselen og bedriftenes evne til å håndtere et varig høyt kostnadsnivå.

Tvangsavviklinger blåser opp 2026 tallene

Antall tvangsavviklinger og konkurser januar- august

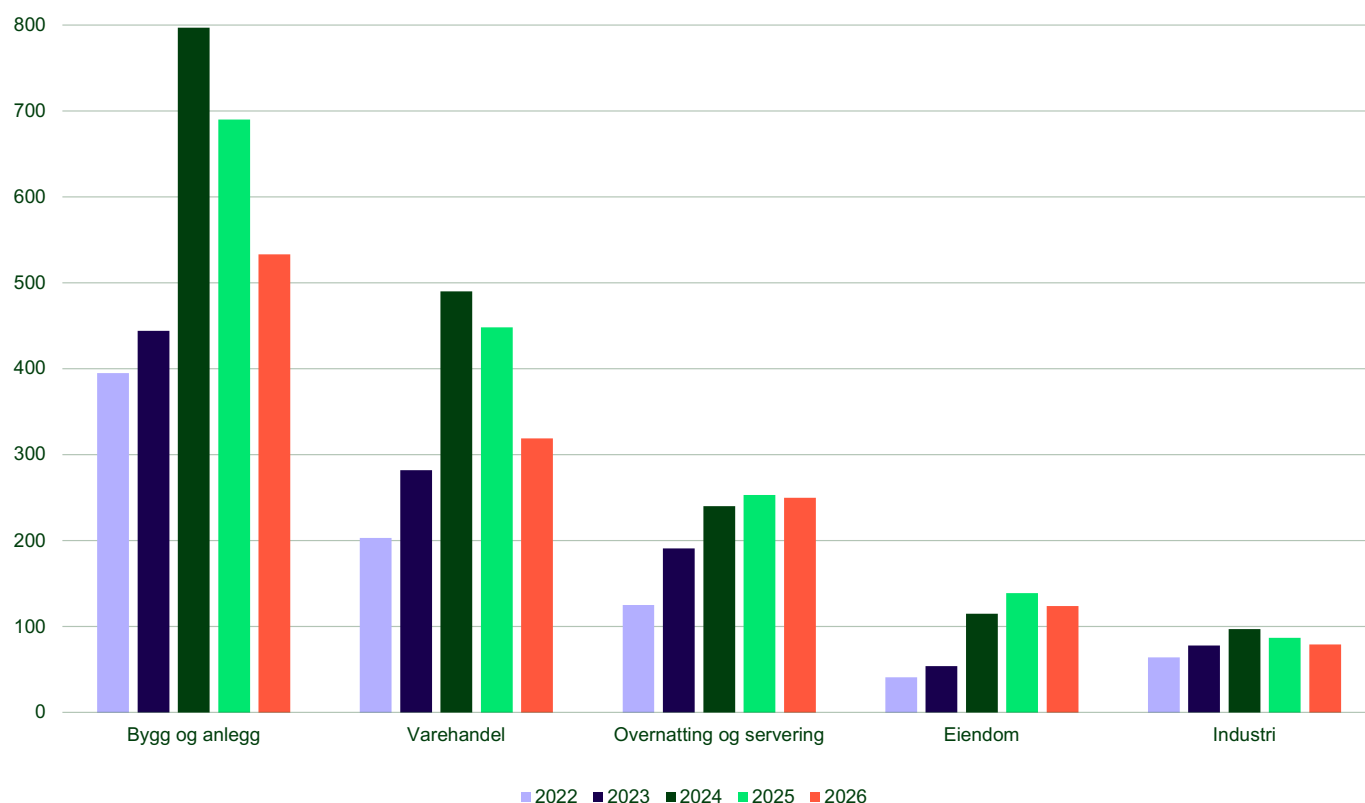
↑ Sammensetningen av konkursstatistikken har endret seg markant. Antallet ordinære konkurser har falt fra 2 848 til 2 347, en nedgang på nær 18 prosent. Samtidig har antallet tvangsavviklinger økt fra 1 492 til 1 900, tilsvarende 27 prosent.

Tvangsavviklinger utgjør dermed nær 45 prosent av totalen. Økningen betyr ikke nødvendigvis at den underliggende konkurserisikoen har økt like mye som totaltallet antyder. Den viser likevel at svært mange selskaper ikke oppfyller grunnleggende formelle og økonomiske krav – og derfor forsvinner fra markedet.

Kilde: Brønnøysundregistrene – konkursregistrene

Hvordan ser det ut for for bransjene?

Antall konkurser åpnet fra januar til juli

↑ Bygg og anlegg har klart flest konkurser av de utvalgte næringene. Fra januar til juli gikk 533 bedrifter konkurs. Det er lavere enn toppåret 2024, men fortsatt 35 prosent flere enn i 2022.

Varehandel og overnatting og servering har også høye konkurstall. Felles for næringene er at de er utsatt for høye lønns- og finansieringskostnader samtidig som kundene har blitt mer prisbevisste. Selv om toppen i antall kan være passert, er nivåene fortsatt høye i et historisk perspektiv.

Hva rører seg i media?

DN Dagens
Næringsliv

20.08.26

Nå legger Bauhaus ned i Norge

E24 |

29.06.26

Nasjonens skjebneuke og konkurssommer

E24 |

25.08.25

Nok en hyttebygger konkurs: – Vedvarende svikt

DN Dagens
Næringsliv

01.09.26

Norsk båtprodusent begjærer seg konkurs: – Stor sorg

BYGG
MESTEREN

03.09.26

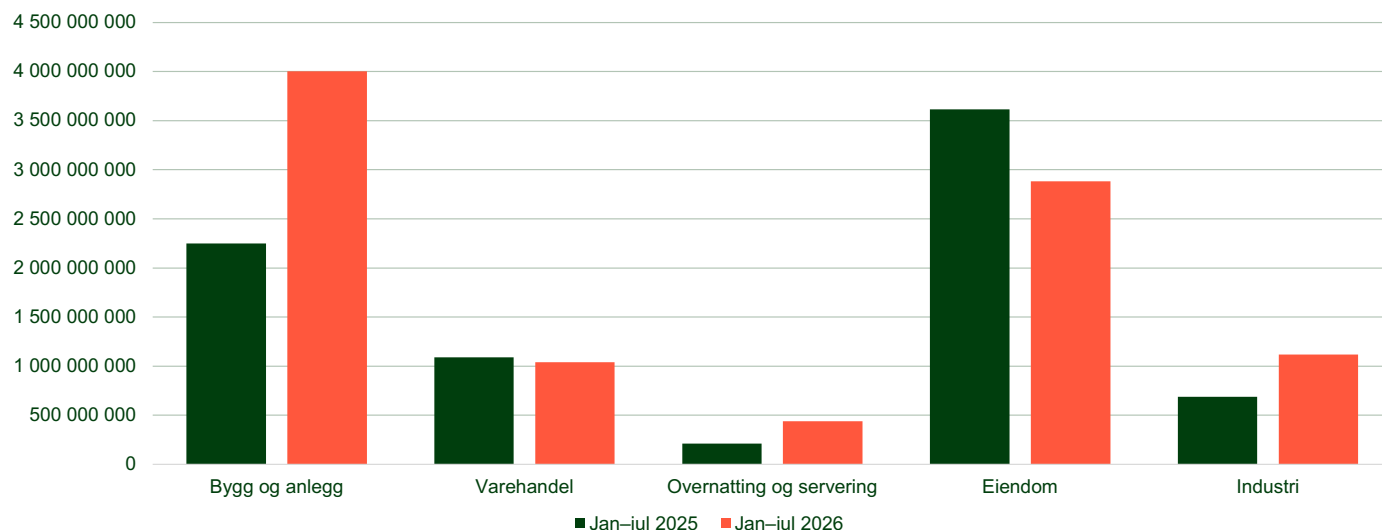
Bunnen er nådd for bygg- og anleggsbransjen

Konkursbildet handler ikke lenger bare om små selskaper med begrensede ringvirkninger. Flere mellomstore og store virksomheter har enten gått konkurs eller varslet avvikling etter flere år med fallende etterspørsel og vedvarende underskudd.

Bygg- og boligmarkedet er særlig utsatt. Lav boligbygging, høye renter og svakere salg har redusert aktiviteten gjennom hele verdikjeden. Når større aktører faller, rammes ikke bare eierne, men også ansatte, leverandører og lokale underentreprenører.

Nå er det større bedrifter som faller

Gjeld ved konkursåpning januar til juli

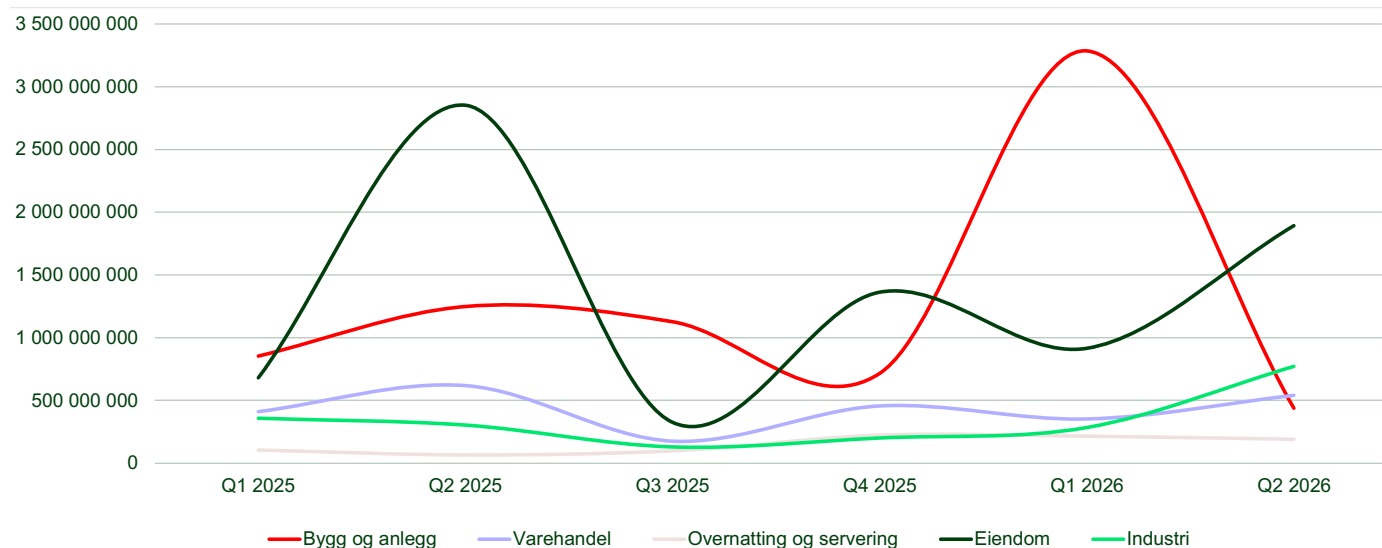

↑ Den samlede gjelden ved konkursåpning i de fem utvalgte næringene har økt med om lag 21 prosent fra første halvår 2025 til 2026. Økningen er særlig kraftig i bygg og anlegg, der gjelden har steget fra 2,25 til 4,0 milliarder kroner.

Også overnatting og servering og industrien har en markant økning. Varehandel er omtrent stabil, mens eiendom har nedgang. Tallene viser at konkursene i 2026 i større grad omfatter virksomheter med betydelige forpliktelser. Konsekvensene av hver konkurs blir derfor større enn antallet alene tilsier.

Større konkurser → omfattende ringvirkninger

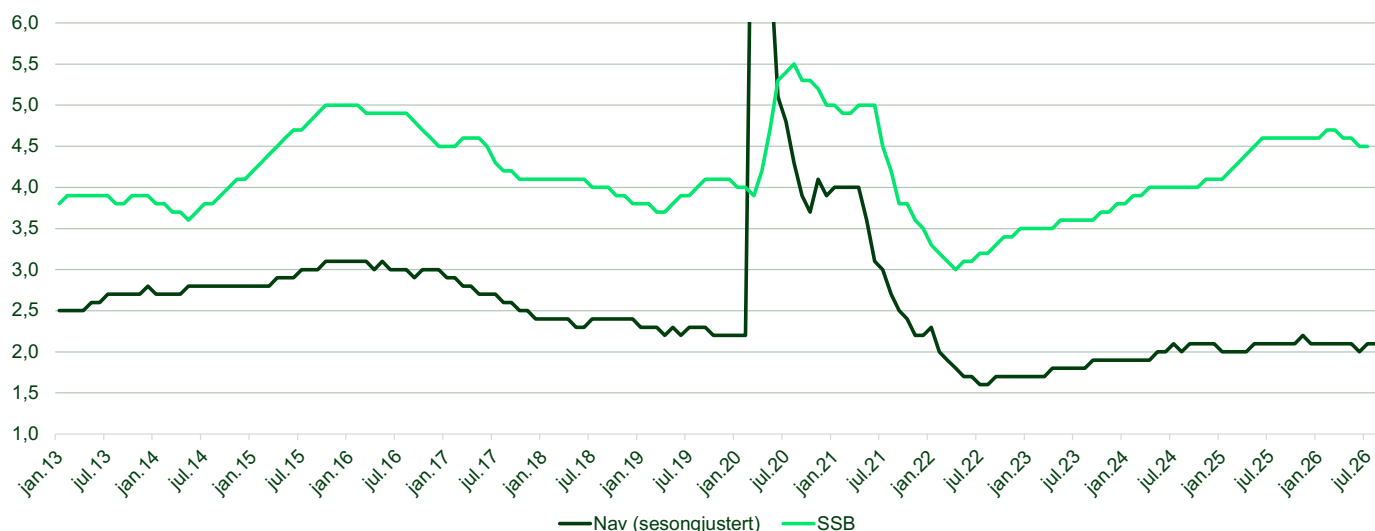
Gjeld ved konkurser Q1 2025- Q2 2026

↑ I første halvår 2026 utgjorde gjelden ved konkurser i de utvalgte næringene rundt 8,9 milliarder kroner. Det er nær 19 prosent mer enn i første halvår 2025. Tallene varierer mye fra kvartal til kvartal fordi enkelte store konkurser får betydelig utslag. Første kvartal var særlig preget av bygg og anlegg, mens eiendom og industri sto for store beløp i andre kvartal. Dette understreker at konkursrisiko ikke bare bør vurderes ut fra antallet selskaper, men også størrelsen og forbindelsene deres til resten av næringslivet.

Kilde: Brønnøysundregistrene – konkursregistrene

Arbeidsledigheten er stabil til svak fallende

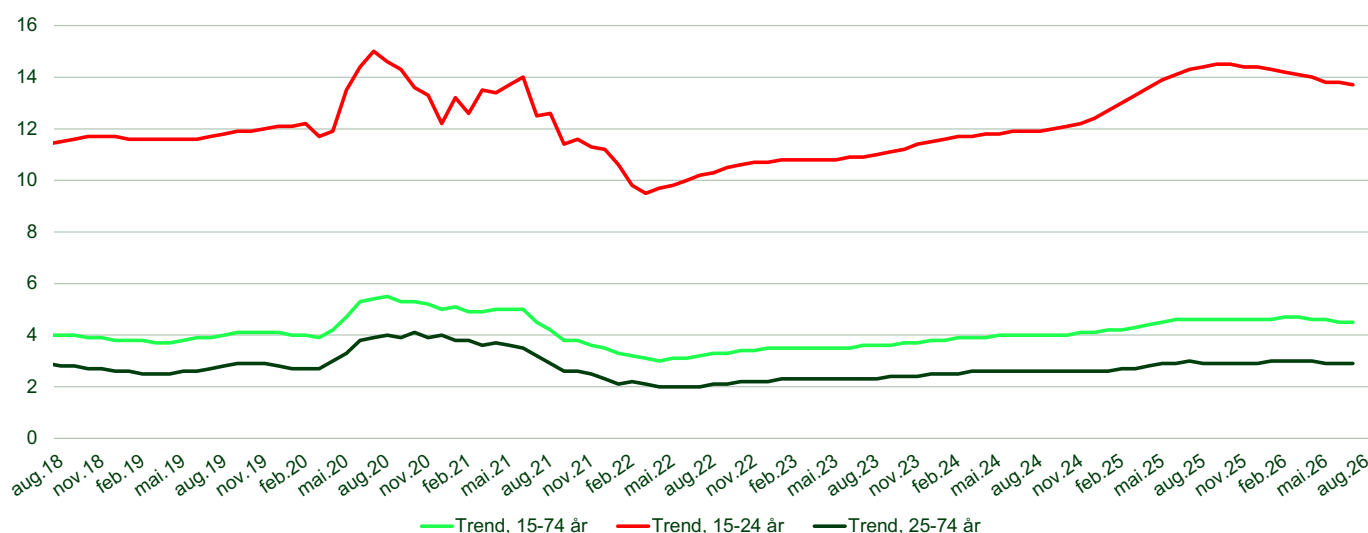

↑ Arbeidsmarkedet er fortsatt relativt sterkt. NAVs sesongjusterte ledighet ligger på rundt 2,1 prosent, mens SSBs arbeidskraftundersøkelse viser om lag 4,5 prosent. De siste månedene har utviklingen vært stabil til svakt fallende.

Forskjellen skyldes at NAV teller personer som er registrert helt ledige, mens SSB også fanger opp arbeidssøkere som ikke har registrert seg hos NAV. Avstanden mellom målene har særlig økt fordi SSB registrerer flere unge ledige. Lav samlet ledighet er fortsatt en viktig forklaring på at husholdningene har håndtert dyrtiden bedre enn fryktet.

De yngste har hatt en positiv utvikling i år

Arbeidsledige i prosent etter alder

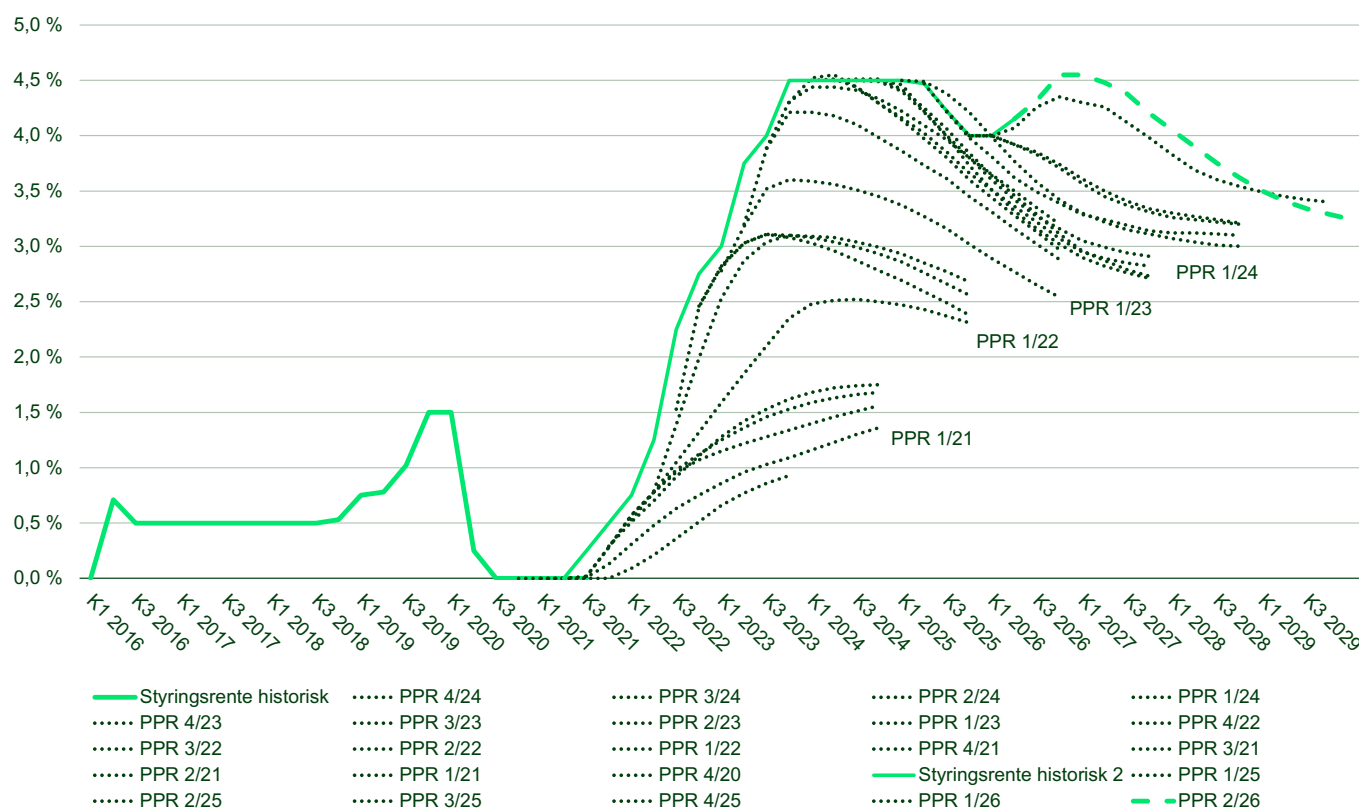

↑ Ungdomsledigheten har falt fra 14,3 til 13,7 prosent det siste året. Det er en nedgang på 0,6 prosentpoeng, eller 4,2 prosent. Utviklingen går dermed i riktig retning etter flere år med stigende ledighet blant unge.

Nivået er likevel fortsatt høyt. Ledigheten blant 15–24-åringene er nær tre ganger så høy som i befolkningen samlet, og rundt 53 prosent høyere enn ved starten av dyrtiden. Unge har ofte mindre arbeidserfaring, svakere tilknytning til arbeidslivet og færre økonomiske reserver. Gruppen er derfor særlig utsatt dersom arbeidsmarkedet skulle svekkes.

Kilder: SSB og NAV

Får vi nytt rentehopp i september?

↑ Rentebanen i Pengepolitisk rapport 2/2026 ligger betydelig høyere enn tidligere prognoser. Den peker mot en styringsrente på rundt 4,5 prosent gjennom andre halvår 2026, før en gradvis nedgang begynner.

Rentebanen er en prognose, og makroøkonomien kan raskt endre seg. Norges Bank må balansere vedvarende inflasjon mot tegn til svakere etterspørsel og lavere vekst.

For husholdninger og bedrifter er hovedbudskapet uansett at rentebelastningen trolig vil forbli høy lenger enn tidligere ventet. En rask tilbakevending til lave renter fremstår lite sannsynlig.

Om Kredinor

Kredinor er Norges ledende inkassoselskap. Vi tilbyr effektive og tilrettelagte løsninger for våre oppdragsgivere, slik at de får betalt for sine krav. Samtidig sikrer vi at det skjer på en omtenksum og smidig måte for kunder i en utfordrende økonomisk situasjon, eller som bare har glemt å betale i tide.

Kredinor er et fullservice inkassoselskap som tilbyr tjenester innen to hovedkategorier: Credit Management Services (CMS) og Portfolio Investments (PI). Vi har i dag kontorer i Norge, Sverige, Danmark og Finland. Vår ambisjon er å bli et ledende inkassoselskap i Norden.

Vi erkjenner at det å sette seg i gjeld og ha økonomiske vanskeligheter kan skje med alle og at det kan ha alvorlige konsekvenser. Derfor er vår visjon «We help you make it». Vi endrer oss selv og bransjen ved å introdusere nye produkter og tjenester basert på å løse hele problemet for kunden, ikke bare enkeltsaker.

Vi har en lang historie tilbake til 1905. Fellesnevneren har gjennom alle disse årene vært kundebehov og kundedrevet utvikling. Kredinor eies av Sparebank 1 Gruppen og Kredinorstiftelsen, og er et datterselskap i Sparebank 1 Gruppen.

Neste Kredinor Innsikt er 08.12.26

Meld deg på neste
Kredinor Innsikt her

